ΧΡ. Β. ΠΑΠ ΣΤΑΥΡΟΥ
ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
& ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 57 - ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛ. 3242.460

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΠΑΝΟΣ Β. ΚΟΚΚΑΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: Ι. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Ἡ Ἑλλὰς εἶναι δημοκρατικὴ

ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1967

ΑΘΗΝΑΙ, ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 20, ΤΗΛ. 624.501 — ΤΕΛΕΞ 5046 — ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΠΡΩΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ — ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α' (ΚΑΤΟΧΗΣ) 1 - 44 ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 23ον ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 6841 ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 1.50

Τὶ γίνεται πίσω ἀπὸ τὴν ράχη τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ

«ΜΝΗΜΟΝΙΟΝ» ΤΗΣ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑΣ

Ὁ κ. Π. Κανελλόπουλος ἀποκαλύπτει πλήρως καὶ ἐν ἐκτάσει τὰς μηχανορραφίας του μὲ τὴν Αὐλήν, τὸ Συγκρότημα καὶ τὴν κ. Βλάχου

«ΘΑ ΠΙΕΣΩΜΕΝ ΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ»!

Ὁ «ΑΡΧΗΓΟΣ»
κ. Π. Κανελλόπουλος

Ἡ «ΓΥΝΑΙΚΑ»
Κα Ἑλένη Βλάχου

Ὁ ΜΠ.»
Ἀρχηγὸς τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ Βασιλέως

ΠΛΗΡΕΣ φῶς ρίπτεται εἰς τὴν συνωμοσίαν, ποὺ ὡδήγησεν εἰς τὰς προσφάτους πολιτικὰς ἐξελίξεις. Κείμενον συγκλονιστικὸν διὰ τὰς ἀποκαλύψεις, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν κυνισμόν του περιῆλθεν εἰς χεῖρας τῆς «Ἐλευθερίας», ἡ ὁποία τὸ δίδει σήμερον εἰς τὴν δημοσιότητα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ προσωπικὸν ἀρχεῖον τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς ΕΡΕ κ. Π. Κανελλοπούλου. Καὶ ἀποτελεῖ «μνημόνιον» μυστικῆς συζητήσεως μεταξὺ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ΕΡΕ, τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ Βασιλέως κ. Μπίτσιου καὶ πολυπράγμονος κυρίας, ἡ ὁποία, καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις, εἶναι ἡ ἐκδότις τῶν ἐφημερίδων «Καθημερινὴ»—«Μεσημβρινὴ» κ. Ἑλένη Βλάχου.

Ο κ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ εἶναι παλαιὸς καθηγητὴς καὶ παραμένει ἱστορικὸς συγγραφεύς. Ἐκράτησε μὲ τὴν εὐσυνειδησίαν τῆς διπλῆς αὐτῆς ἰδιότητός του «στενογραφικὰς σημειώσεις» ἀπὸ τὰς μηχανορραφίας, εἰς τὰς ὁποίας ἐπεδόθη. Καὶ εἶναι αἱ σημειώσεις του πρωτοφανεῖς εἰς ζωντάνια καὶ αὐθεντικότητα. Προσπαθεῖ βέβαια νὰ τηρήσῃ καὶ μερικοὺς συνωμοτικοὺς κανόνας. Χρησιμοποιεῖ ἀρχικὰ ἀντὶ ὀνομάτων, ἢ καὶ ψευδώνυμα. Ἀλλὰ εἶναι τόσον ἀνάγλυφα ὅλα εἰς αὐτὸν τὸν «ἀθηναϊκὸν διάλογον» τοῦ κ. Κανελλοπούλου, ὥστε ἡ συμπλήρωσις τῶν ὀνομάτων καὶ ἡ ἐξήγησις τῶν ψευδωνύμων νὰ εἶναι εὐχερεστάτη. Φυσικὰ ἡ «Ἐλευθερία» δημοσιεύει τὸ κείμενον τοῦ «μνημονίου», χωρὶς καμμίαν ἰδικήν της παρέμβασιν. Ὅ,τι εἶναι ἐκτὸς τοῦ κειμένου γράφεται ἐν παρενθέσει. Ἰδοὺ ἕνας μικρὸς κῶδιξ διὰ τὴν κατανόησιν τοῦ μνημονίου: «Ἀρχηγὸς» εἶναι ὁ ἴδιος ὁ κ. Κανελλόπουλος (φυσικά). «Γυναίκα» εἶναι τὸ μοναδικὸν θῆλυ εἰς τὴν κουζίναν τῆς ΕΡΕ, ἡ κ. Ἑλένη Βλάχου. «Μπ.» εἶναι ὁ κ. Μπίτσιος, Ἀρχηγὸς τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ Βασιλέως. «Π.» εἶναι ἄλλοτε μὲν ὁ κ. Γ. Παπανδρέου καὶ ἄλλοτε τὸ Παρίσι, δηλαδὴ ὁ κ. Καραμανλῆς. «Λ» εἶναι ὁ ἐκδότης τοῦ Συγκροτήματος κ. Χρῆστος Λαμπράκης. «Καγκ.» εἶναι ὁ κ. Πιπινέλης, ἀποκαλούμενος «Καγκελλάριος» καὶ ἀπὸ αὐτὸν ἀκόμη τὸν φίλτατον ἀρχηγόν του. «Μ» εἶναι ὁ κ. Γεώργιος Μαῦρος. Μόνον ἕνα «Α» δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐξιχνιάσωμεν μὲ ἀπόλυτον βεβαιότητα. Καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις πρόκειται περὶ ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς ἀμερικανικῆς πρεσβείας.

Τὸ ἐκπληκτικὸν μνημόνιον:

1. Ἐπιβεβαιώνει ὅτι τριμερὴς συμφωνία μεταξὺ τῶν κ. κ. Γεωργίου Παπανδρέου, Παναγιώτη Κανελλοπούλου καὶ τοῦ Στέμματος ἀπετέλεσε τὴν βάσιν τοῦ «ἐγχειρήματος» διὰ τὴν ἀνατροπὴν τῆς κυβερνήσεως Στεφανοπούλου, τὸν διορισμὸν μεταβατικῆς κυβερνήσεως, τὴν ἐξαγγελίαν ἐκλογῶν μετὰ ἑξάμηνον, τὴν συμφιλίωσιν τοῦ κ. Γ. Παπανδρέου πρὸς τὴν Αὐλὴν καὶ τὸν προκαθορισμὸν τῶν πολιτικῶν ἐξελίξεων μετὰ τὰς ἐκλογάς. Σχετικῶς ἔχουν ὑπογραφὴ καὶ ἔγγραφα.

2. Ἀποκαλύπτει ὅτι ἡ Αὐλή, διὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ Βασιλέως κ. Μπίτσιου, μηχανορραφεῖ πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν. Μηχανορραφεῖ κατὰ τῆς τότε νομίμου κυβερνήσεως. Μηχανορραφεῖ κατὰ τοῦ κ. Γ. Παπανδρέου. Κατὰ τοῦ κ. Κ. Καραμανλῆ. Κατὰ τοῦ κ. Κ. Μητσοτάκη. Καὶ συμπράττει μὲ τὴν κ. Ἑλ. Βλάχου, τὸν κ. Π. Κανελλόπουλον καὶ τὸν κ Χ. Λαμπράκην. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ Βασιλέως εἶχε κατὰ τὴν προετοιμασίαν τοῦ «ἐγχειρήματος», σειρὰν μυστικῶν συναντήσεων μὲ τὸν ἀρχηγὸν τῆς ΕΡΕ κ. Π. Κανελλόπουλον καὶ τὴν ἐκδότιδα συγκροτήματος ἐφημερίδων τῆς ΕΡΕ κ. Ἑλένην Βλάχου. Εἶχεν, ἐπίσης, ὁ κ. Μπίτσιος παραλλήλους ἐπαφὰς μὲ τὴν «ἄλλην πλευράν», δηλαδὴ τὴν πλευρὰν Παπανδρέου, ἐκπροσωπουμένην ἀπὸ τοὺς «ἀνθρώπους τοῦ κ. Χρήστου Λαμπράκη».

Ἐπιδίωξις τοῦ «ἐγχειρήματος» εἶναι ἡ ἐξασφάλισις ἐκλογικῆς νίκης τῆς ΕΡΕ εἰς βάρος τῆς Ἑνώσεως Κέντρου, ἀλλὰ καὶ ματαιώσεως ἐπιστροφῆς τοῦ Καραμανλῆ. Τυχὸν ἐνίσχυσις τῆς ΕΔΑ ἀφήνει ἀδιαφόρους ὅλους αὐτοὺς τοὺς ὑπερεθνικόφρονας, ἐφ' ὅσον συμβάλλει εἰς τὸν σκοπόν των.

3. Διὰ τῆς συμφωνίας, ἡ ὁποία παρεσκευάσθη ὑπὸ τῶν συνωμοτῶν τοῦ «ἐγχειρήματος», ὁ κ. Γ. Παπανδρέου παρεχώρησε διὰ τῆς ὑπογραφῆς του εἰς τὸ Στέμμα καὶ τὴν ΕΡΕ κυβέρνησιν «ἰδικήν των», ἑξάμηνον προθεσμίαν, συμβιβασμὸν μὲ τὸν Βασιλέα «καὶ πολλὰ ἄλλα». Ἀνέλαβε νὰ ἀποκηρύξῃ «πάντα ἀντιφρονοῦντα» καὶ μάλιστα νὰ τὸν στιγματίσῃ δημοσίᾳ. Ἀνέλαβε νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ὑποταγὴν καὶ ἐκείνων τῶν ἐφημερίδων, τῶν ὁποίων τὴν ὑποταγὴν δὲν εἶχεν ἤδη ἐξασφαλίσῃ ἡ συμμετοχὴ τοῦ ἐκδότου κ. Λαμπράκη εἰς τὴν προπαρασκευὴν τῆς «Λύσεως». Παρέσχε γραπτὴν διαβεβαίωσιν ὅτι δὲν θὰ συνεργασθῇ μετεκλογικῶς οὔτε μὲ τὴν Ε.Δ.Α. οὔτε μὲ τοὺς συνεταίρους της (καὶ τὸν υἱόν του ἐνδεχομένως). Ἔναντι αὐτῶν ὁ κ. Γ. Παπανδρέου ἔλαβεν ὡς ἀντιπαροχὴν τὴν «ἀποπομπὴν τῶν ἀποστατῶν» καὶ τὴν ἐξαγγελίαν ἐκλογῶν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως.

4. Στόχος πρῶτος τοῦ «ἐγχειρήματος» εἶναι ὁ ἀντισυμβαλλόμενος εἰς τὴν ἔγγραφον συμφωνίαν, ποὺ ἀνεπήδησεν ἐξ αὐτῆς: Ὁ Γεώργιος Παπανδρέου. Εἰς τὰς μυστικὰς των συνομιλίας ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ Βασιλέως, ὁ ἀρχηγὸς τῆς ΕΡΕ καὶ ἡ ἐκδότις κ. Βλάχου τὸν χαρακτηρίζουν ὡς «ἀντίπαλον» καὶ τὸν ἀντιμετωπίζουν ὡς «κακόπιστον». Ἀλλὰ ἔχουν λάβῃ ἐγγυήσεις καὶ «ἔχουν σκεφθῆ ὅλα» τὰ ἐνδεχόμενα. Ὁ θάνατός του μέχρι τῶν ἐκλογῶν εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ἐνδεχόμενα εἰς τοὺς ὑπολογισμούς των. Καὶ ἔχουν ἤδη διορίσῃ διάδοχόν του τὸν κ. Μαῦρον. Ὁπωσδήποτε ἐκκινοῦν ἀπὸ τὸ δεδομένον ὅτι μετὰ τὸν συμβιβασμὸν καὶ μὲ «ἰδικήν των» μεταβατικὴν κυβέρνησιν θὰ ἐπιτύχουν ἐντὸς ἑξαμήνου αὔξησιν τῆς ἐκλογικῆς δυνάμεως τῆς ΕΡΕ κατὰ 5% τοῦ συνόλου τῶν ψηφοφόρων, τουλάχιστον. Καί, τέλος, ἀποβλέπουν οἱ συνωμόται εἰς μετεκλογικὴν διάσπασιν τῆς Ἑνώσεως Κέντρου, διὰ τοῦ κ. Χ. Λαμπράκη προκειμένου νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ κυβέρνησις τῆς ΕΡΕ. «Κομμουνιστικὸς κίνδυνος κ.λ.π.», κατόπιν τῆς διογκώσεως τῆς ΕΔΑ, θὰ παράσχουν τὰ ἐπιχειρήματα. «Ὁ Λαμπράκης προβλέπει συγχώνευσιν τύπου 1952 (Σ.Σ. κυβέρνησις Τσαλδάρη, Βενιζέλου, Παπανδρέου) μὲ ἀναμφισβήτητον καὶ γενικῶς παραδεκτὴν προσωπικότητα». «Θὰ κυβερνήσωμεν», λέγουν εἰς τὴν μυστικὴν συνάντησίν των οἱ τρεῖς. «Δὲν ἔχομεν κανένα φόβον...».

5. Στόχος δεύτερος τῆς συνωμοσίας εἶναι ὁ κ. Καραμανλῆς. Ἐπίσης ὁ εὐκαιριακὸς σύμμαχος του κ. Πιπινέλης — ἀναφερόμενος ὡς Καγκελλάριος εἰς τὴν συζήτησιν — καὶ οἱ λοιποὶ τῆς ἀντικανελλοπουλικῆς πτέρυγος τῶν σκληρῶν. Ἡ μυστικότης τοῦ «ἐγχειρήματος» ἀποβλέπει νὰ αἰφνιδιάσῃ αὐτούς, ὅσον καὶ τὴν κυβέρνησιν Στεφανοπούλου. Καὶ ἡ ἀπόστασις μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Παρισίων θεωρεῖται ὡς ἐγγύησις διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὁ αἰφνιδιασμός. Ἀλλὰ διὰ περισσοτέραν ἀσφάλειαν ἀναλαμβάνει ὁ κ. Μπίτσιος νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΕΛΙΔΑ 15

ΤΟ κείμενον τοῦ μνημονίου Κανελλοπούλου φέρει τὸν τίτλον «Στενογραφικαὶ σημειώσεις ἐκ τῆς τελευταίας συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἐγχειρήματος» καὶ ἔχει ὡς ἑξῆς:

ΑΡΧ(ΗΓΟΣ). Συνοψίζω τὰ μέχρι σήμερον συζητηθέντα καὶ ἀνακεφαλαιώνω τὰς πληροφορίας καὶ ἀντιδράσεις, λέγω: Ἡ δύναμις τῆς ΕΡΕ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρίσκεται σήμερον εἰς ἐπίπεδον χαμηλότερον τοῦ 35% τοῦ 1964. Συμφωνεῖτε;

ΓΥΝ(ΑΙΚΑ). Οὐδεμία ἀμφιβολία. Τότε ἡ παράταξις διετέλει ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἥττης καὶ τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ Καραμανλῆ.

ΑΡΧ. Μία κυβέρνησις σαφῶς φιλικὴ θὰ ἠδύνατο διὰ καταλλήλων ἐνεργειῶν καὶ δημιουργίας ἀναλόγου κλίματος, ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἐπιστροφήν, τονίζω ἐπιστροφήν, ψηφοφόρων τῆς ἐλεεινῆς μορφῆς, τῶν περιφερομένων, ἀνερχομένων εἰς ποσοστὸν τουλάχιστον 5%.

ΓΥΝ. Κατὰ τοὺς μετριωτέρους ὑπολογισμούς.

ΑΡΧ. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, συνεπῶς ἡ δύναμις τῆς ΕΡΕ κατὰ τὰς προσεχεῖς ἐκλογὰς θὰ ὑπερβῇ τὸ 40%.

ΜΠ(ΙΤΣΙΟΣ). Ἐκτὸς ἀπροόπτου.

ΑΡΧ. Τὰ ἀπρόοπτα θὰ τὰ ἀναλύσωμεν ἐν συνεχείᾳ.

ΜΠ. Καλῶς.

ΓΥΝ. Μὲ τοὺς ἄλλους τί γίνεται;

ΑΡΧ. Τῶν ἀντιπάλων ἡ δύναμις ἐξαρτᾶται ἀπὸ πολλοὺς παράγοντας καὶ θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ τὴν ἐξετάσω ἐν συναρτήσει μὲ τοὺς παράγοντας αὐτούς. Μὲ ἁπλῆν ἀναλογικὴν ἡ δύναμις αὐτὴ θὰ μᾶς ἀποφέρῃ ἄνω τῶν 130 βουλευτάς. Μὲ ἐνισχυμένην 140 περίπου. Οὕτως ἢ ἄλλως δὲν θὰ ἔχωμεν ἰδικήν μας πλειοψηφίαν.

ΓΥΝ. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἄσχημον. Τότε διατί νὰ δεσμευθῶμεν διὰ τὴν ἁπλῆν;

ΑΡΧ. Διότι ἡ ἁπλῆ θὰ διαμελίσῃ τὰς ἄλλας παρατάξεις, ἐνῶ ἡ ἐνισχυμένη θὰ ἀφανίσῃ τοὺς ἀποστάτας καὶ θὰ ἀποθαρρύνῃ τοὺς Ἀριστερούς. Καὶ τὸ σοβαρώτερον θὰ ἐμποδίσῃ τὸν Κ(αραμανλῆν) νὰ ἐπανέλθῃ. Ἀλλὰ μὴν προχωροῦμε παρακαλῶ ἐπ' αὐτοῦ.

ΜΠ. Δὲν ἐννοῶ διατί πρέπει νὰ πέσῃ ἡ κυβέρνησις Στεφανοπούλου ἀμέσως.

ΑΡΧ. Μὲ προλαμβάνετε. Ἐκκινοῦντες ἀπὸ τὴν πεποίθησιν ὅτι κατέχομεν ἤδη ἄνω τοῦ 35% καὶ ὅτι θὰ ἔχωμεν μὲ φιλικὴν κυβέρνησιν ὀλίγων μηνῶν ἕτερα 5% τουλάχιστον εἴμεθα ἕτοιμοι ν' ἀντιμετωπίσωμεν τὴν κατάστασιν.

Οἱ «ἀποστάται» ἐκμηδενίζουν τὴν ΕΡΕ

ΜΠ. Τῶν ἀποστατῶν δὲν θεωρεῖται φιλική;

ΑΡΧ. Βεβαίως ὄχι. Ἐκεῖνοι ἐργάζονται διὰ τὸν ἑαυτόν των. Καὶ εἰς τὰς περιφερείας ὅπου πολιτεύονται ἰσχυροὶ ἀποστάται ἡ δύναμις τῆς ΕΡΕ κατῆλθεν ἐπικινδύνως καὶ εἴς τινας μάλιστα, ὡς τὰ Χανιά, σχεδὸν ἐμηδενίσθη.

ΜΠ. Καλῶς. Τότε διὰ πότε τοποθετεῖτε τὴν πτῶσιν;

ΑΡΧ. Τὸ ταχύτερον δυνατόν.

ΑΡΧ. Αὐτὸ εἶναι. Θὰ εἶναι δι' ἡμᾶς θλιβερὸν καὶ ἐξευτελιστικὸν νὰ μᾶς προλάβουν.

ΜΠ. Ὁ Μητσοτάκης δὲν φεύγει χωρὶς τὴν ἁπλῆν. Μὴν τοῦ τὴν δίδετε.

ΓΥΝ. Θὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ αἰτήματος. Τὸ ἴδιο εἶναι.

ΑΡΧ. Ἀσφαλῶς.

ΜΠ. Δὲν νομίζω ὅτι εἶναι ἔτσι. Ἐν πάσῃ περιπτώσει. Ὑπάρχουν ἀντιδράσεις εἰς τὸ Π(αρίσι).

ΤΟ «Π».
Παρίσι — Καραμανλῆς

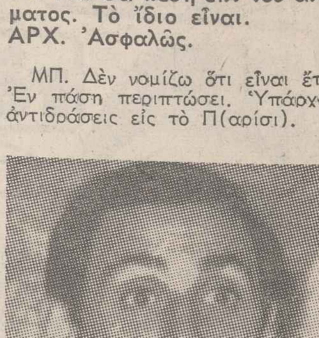

Ὁ «Λ».
ὁ κ. Χρῆστος Λαμπράκης

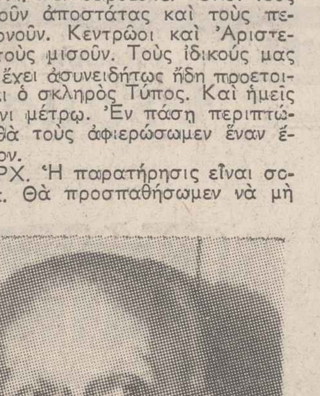

Ὁ «ΚΑΓΚ»
(Καγκελλάριος», ὁ κ. Πιπινέλης

ΜΠ. Ἀλλὰ ἔχομεν ἑνὸς ἔτους κοινοβουλευτικὸν περιθώριον.

ΓΥΝ. Ὄχι. Ὄχι, διότι ὁ Μητσοτάκης θὰ μᾶς προλάβῃ. Εἶναι βέβαιον ὅτι ζητεῖ ἀφορμὴν ἐξόδου.

ΑΡΧ. Ἡ μεγάλη ἀντίδρασις θὰ παρακαμφθῇ.

ΜΠ. Καταλαβαίνω. Ἀλλὰ πῶς;

ΓΥΝ. Μὰ διὰ τῆς ἀποστάσεως!

ΜΠ. Ἄ. Νὰ δοῦμε. Διὰ πότε τοποθετεῖτε...

ΑΡΧ. Ἀκριβῶς.

ΜΠ. Εἶναι πολὺ ἐνωρίς.

«Νὰ μὴ κάμουν αὐτοὶ τὰς μεταβολὰς»

ΓΥΝ. Καθόλου. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι λόγοι. Ὁ Κωσ(τόπουλος) καὶ ὁ Γαρ(ουφαλιᾶς) συνιστοῦν ἀναβολὴν τοῦ Α.Σ.Ε.Α. Ἔχουν λόγους. Δὲν πρέπει νὰ κάμουν αὐτοὶ τὰς μεταβολάς.

ΜΠ. Μὰ ἐκεῖ γίνεται τὸ δικό σας πάντοτε.

ΓΥΝ. Ὄχι πάντοτε. Καὶ ὁπωσδήποτε φοβούμεθα μήπως καὶ αὐτὸ ἀποτελέσῃ ἀφορμὴν διὰ τὸν Μητσ(οτάκην).

ΜΠ. Καὶ πάλιν δὲν πείθομαι.

ΑΡΧ. Εἶναι ἀκριβῶς ἔτσι.

ΜΠ. Ὑποθέτομεν ὅτι συμφέρει ὁ Παρασκευόπουλος νὰ ἔλθῃ μίαν ὥραν ἐνωρίτερον. Ἐγὼ διατηρῶ τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἑξάμηνος εἰσέτι στήριξις τῶν ἀποστατῶν θὰ ἐπιδεινώσῃ περαιτέρω τὴν θέσιν τοῦ Γέρου. Ὁ Λ(αμπράκης) ἀγωνιᾶ. Οἱ ἄνθρωποί του τὸν πιέζουν νὰ συμβιβασθῇ μὲ τὸ καθεστώς. Θὰ καμφθοῦν.

«Τί ἄλλο θέλομεν»!

ΓΥΝ. Μὰ τί περισσότερον θέλομεν; Μᾶς παρέχουν ἰδικήν μας κυβέρνησιν. Μᾶς παρέχουν ἑξάμηνον προθεσμίαν. Συμβιβασμὸν μὲ τὸν Βασιλέα. Διαχωρισμὸν ἀπὸ τὴν ΕΔΑ καὶ πολλὰ ἄλλα. Τί ἄλλο θέλομεν;

ΑΡΧ. Καὶ ζητοῦν ἀποπομπὴν τῶν Ἀποστατῶν καὶ...

ΜΠ. Δὲν ἐπιμένω ἀλλά...

ΑΡΧ. Εἶναι εὐκαιρία μοναδική. Ἔχομεν ὅμως ἀρκετὰ προβλήματα. Κατ' ἀρχὴν ἐσωτερικά. Ὁ Καγκ(γελάριος) καραδοκεῖ. Ἔχει καὶ τὴν κάλυψίν του ἀπὸ τὸ Π(αρίσι).

ΜΠ. Σχετικῶς, βέβαια.

ΑΡΧ. Ἔχει, ἔχει. Συμμαχεῖ καὶ μὲ τοὺς Καραμανλικοὺς ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ.

ΓΥΝ: Θέλομεν μίαν ἐνέργειαν ἐπ' αὐτοῦ. Δηλαδὴ διάγγελμα. Αὐτὸ θὰ κόψῃ τὰ γόνατά τους.

ΑΡΧ. Τὸ ζητεῖ καὶ ὁ Π(απανδρέου) ὡς ἐγγύησιν. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ Λ(αμπράκη) τὸ ἔχουν ὑποσχεθῆ ἤδη. Πρέπει νὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια νὰ τὸ ἔχωμεν.

ΜΠ. Ἐλπίζω νὰ τὸ ἔχωμεν. Εἶναι μεγάλη ἐνέργεια ὅμως. Φοβοῦμαι παρεξηγήσεις.

ΑΡΧ. Τὸ γνωρίζομεν, ἀλλὰ εἶναι διττῶς ἀναγκαία.

ΜΠ. Καὶ ἐὰν παρακούσουν, παρὰ τὸ διάγγελμα;

ΓΥΝ. Ἀποκλείεται. Τὸ Παρίσι δὲν θὰ τολμήσῃ.

ΜΠ. Καλῶς. Ἐὰν ὅμως οἱ Κεντρῶοι μιλήσουν πάλιν διὰ βασιλικὴν σκευωρίαν κλπ. ἔχουν ληφθῆ μέτρα;

«Θὰ ἔχωμεν καὶ ὑπογραφὴν»

ΓΥΝ. Ὅταν ὁ Λ(αμπράκης) καὶ ὁ Παπ(ανδρέου) δίδει ὑπόσχεσιν δὲν ὑπάρχει περιθώριον ἀνησυχίας. Θὰ ἔχωμεν καὶ ὑπογραφήν.

ΜΠ. Θὰ δεχθοῦν ὑπογραφήν;

ΑΡΧ. Βεβαίως. Καὶ φαντασθῆτε τί θὰ γίνῃ ἂν παρασπονδήσουν. Ἀλλὰ αὐτὰ κ. Μ(πίτσιο) τὰ ἔχομε ἐξανασυζητήσει.

ΜΠ. Ναί. Εἰς ἑκάστην συνάντησιν ἔχω καὶ νέους φόβους καὶ τοὺς ἐκθέτω.

ΑΡΧ. Καλῶς κάμνετε. Αὐτὸ μᾶς βοηθεῖ εἰς τὸν πλήρη ἔλεγχον τοῦ Ἐγχειρήματος.

ΓΥΝ. Καὶ μεῖς ἀντιμετωπίζομε πάντοτε τὸν Π(απανδρέου) ὡς κακόπιστον. Θὰ σᾶς ἐξηγήσωμεν περαιτέρω. Τὰ ἔχομε σκεφθῆ ὅλα.

ΜΠ. Μὲ συγχωρεῖτε ἀλλὰ καὶ ἐγὼ πρέπει νὰ ἐπαναλάβω πρὸς τὴν ἄλλην κατεύθυνσιν τὰς ἐπαφάς μου. Δι' ἄμεσον ἀντίληψιν.

ΑΡΧ. Βεβαίως, βεβαίως. Ὑποχρέωσίς σας διὰ νὰ καλύψετε τὴν εὐθύνην σας. Καὶ τώρα προχωροῦμεν εἰς τὰ διάφορα ἐνδεχόμενα. Θὰ ἐπισκεφθῶμεν τὸν Βασιλέα καὶ κατόπιν θὰ δηλώσωμεν ὅτι αἴρομεν τὴν ἐμπιστοσύνην μας ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν Στεφανοπούλου.

ΜΠ. Μήπως αὐτὴ ἡ κακομεταχείρισις ἀνθρώπων θεωρουμένων ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὡς βασιλικῶν δημιουργήσῃ κακὴν ἐντύπωσιν;

ΓΥΝ. Δὲν βαρυέστε. Ὅλοι τοὺς θεωροῦν ἀποστάτας καὶ τοὺς περιφρονοῦν. Κεντρῶοι καὶ Ἀριστεροὶ τοὺς μισοῦν. Τοὺς ἰδικούς μας τοὺς ἔχει ἀσυνειδήτως ἤδη προετοιμάσει ὁ σκληρὸς Τύπος. Καὶ ἡμεῖς ἔν τινι μέτρῳ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ τοὺς ἀφιερώσωμεν ἕναν ἔπαινον.

ΑΡΧ. Ἡ παρατήρησις εἶναι σοβαρά. Θὰ προσπαθήσωμεν νὰ μὴ ρεζιλευτοῦν οἱ ἀποστάτες. Διότι εἶναι καὶ ἰδικόν μας συμφέρον.

ΜΠ. Μὴν ξεχνᾶτε ὅτι σοβαροὶ φίλοι σας ὑποστηρίζουν καὶ σήμερον ὅτι μόνοι οἱ ἀποστάται, ἀπευθυνόμενοι πρὸς τοὺς ἰδικούς των ψηφοφόρους τῆς τελευταίας ἐκλογῆς, μὲ τὸν ἰδικόν των τρόπον, εἶναι εἰς θέσιν νὰ μειώσουν τὴν δύναμιν τοῦ Π(απανδρέου).

ΑΡΧ. Αὐτὸ εἶναι ἀληθές. Ἀλλὰ ἤδη ἔχομεν νέας προοπτικάς. Αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ ἐγκαταλείψωμεν τοὺς ἀποστάτας. Κάθε ψῆφος ποὺ θὰ λάβουν μας εἶναι πολύτιμος.

ΜΠ. Ὁμολογῶ ὅτι δυσκολεύομαι νὰ παρακολουθήσω τὰς σκέψεις σας. Οἱ ἀποστάται σᾶς εἶναι πολύτιμοι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ρεζιλεύετε μὲ ἀπότομον πτῶσιν.

ΑΡΧ. Ὄχι ἁπλῶς τοὺς αἰφνιδιάζομεν διὰ νὰ μὴ ἀντιδράσουν.

ΜΠ. Ὑποθέτομεν ὅτι ὅταν δηλώσετε ὅτι αἴρετε τὴν ὑποστήριξιν σας ὁ Στεφανόπουλος θὰ ζητήσῃ ψηφοφορίαν εἰς τὴν Βουλήν.

ΓΥΝ. Εἶναι κάτι ποὺ δὲν τὸ ἐσκέφθημεν. Καὶ ἡ Βουλὴ θὰ εἶναι κλειστή...

ΑΡΧ. Τὸ ἀποκλείω κατηγορηματικῶς. Ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς διαβεβαιώσω περὶ τῆς στάσεως τοῦ κ. Στεφανοπούλου χωρὶς νὰ προχωρήσω εἰς ἐξηγήσεις. Εἶμαι βέβαιος δι' αὐτόν. Θὰ παραιτηθῇ ἀμέσως.

Ὄχι γοερῶς ἀπαράδεκτοι

ΜΠ. Καλῶς. Γίνεται ἡ κυβέρνησις Στεφανοπούλου (Σ.Σ. προφανῶς ἐννοεῖ Παρασκευοπούλου). Καὶ οἱ ὑπουργοὶ δὲν ἀρέσουν εἰς τὸν κ. Π(απανδρέου). Ὁ Λ(αμπράκης) διεβίβασεν ὡρισμένους ὅρους ἐπ' αὐτοῦ.

ΑΡΧ. Χαίρω διότι μὲ τὰς ἐρωτήσεις σας μὲ ἀπαλλάσσετε τοῦ κόπου νὰ σᾶς ἐκθέσω ἐγὼ τὰς σκέψεις μας. Δὲν ἐτέθη ποτὲ ἀπαίτησις ἐγκρίσεως τῶν Ὑπουργῶν. Ἁπλῶς δὲν θὰ εἶναι γοερῶς ἀπαράδεκτοι διὰ τὸ Κέντρον. Θὰ ἀκολουθήσῃ βεβαίως ἡ γνώριμος φιλολογία τῶν ἐφημερίδων, Αὐλικὴ κυβέρνησις κλπ., ἀλλὰ τελικῶς ὅλα θὰ πνιγοῦν εἰς τὸν προεκλογικὸν πυρετόν.

ΓΥΝ. Εἰς αὐτὸν τὸν προεκλογικὸν πυρετὸν ἔχομεν ἀποθέσει πολλὰς θετικὰς ἐλπίδας. Καὶ τῶν ἰδικῶν μας τὰ στόματα θὰ κλείσῃ καὶ τὰς ἀντιδράσεις τῶν κεντρώων πρὸς τὴν λύσιν θὰ ἀφανίσῃ.

ΑΡΧ. Ἀσφαλῶς. Θὰ εἶναι εὔκολον νὰ κατηγορηθοῦν ὡς ἡττοπαθεῖς, ὡς διασπασταὶ ἐν ὥρᾳ μάχης. Μὴ συζητῆτε. Δὲν θὰ ὑπάρξῃ σοβαρὰ ἀντίδρασις πρὸς τὴν λύσιν.

ΓΥΝ. Ὁ Π(παανδρέου) θὰ ἐπισείῃ τὸ λάφυρον τῶν ἐκλογῶν πρὸς τοὺς φωνασκοῦντας καὶ θὰ θριαμβολογῇ.

ΑΡΧ. Ἡ ἀριστερὰ βεβαίως θὰ ἀντιδράσῃ ἐντόνως.

ΜΠ. Προσοχὴ εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς κυβερνήσεως. Ἐὰν καὶ πάλιν κατηγορηθῇ βασιλικὴ κυβέρνησις διὰ βιαιότητας κλπ. χαθήκαμε.

ΑΡΧ. Αὐτὸ δὲν θὰ γίνῃ. Καὶ διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ. Καὶ διότι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ. Ἐὰν μάλιστα προηγηθῇ καταδίκη εἰς Θεσσαλονίκην, δεδομένης καὶ τῆς διαβρώσεως τῆς Χωροφυλακῆς ἀπὸ κεντρώους, δὲν θὰ καταστῇ δυνατὸς ἐπηρεασμὸς τοῦ ψηφοφόρου, πλὴν μικρῶν τμημάτων τῆς μεθορίου. Ἀλλὰ καὶ δὲν πρέπει νὰ γίνῃ. Ἐὰν ἡ ΕΔΑ ἀφεθῇ κατὰ τὸ σοφὸν προηγούμενον τοῦ 1958 νὰ ἀναπτυχθῇ, θὰ φθάσῃ τὸ 20 ἴσως καὶ παραπάνω τοῖς ἑκατόν. Καὶ τοῦτο φυσικὰ δὲν εἶναι ἐκτροφὴ νέων κομμουνιστῶν. Εἶναι ἀποκόλλησις ὑπαρχόντων ἀπὸ τὴν Ε. Κ. Τότε χωρὶς ἄλλην φθοράν, χωρὶς κἂν τὰς ψήφους τῶν ἀποστατῶν, ἡ Ε.Κ. ἔρχεται εἰς ποσοστὸν μικρότερον ἀπὸ τὸ ἰδικόν μας.

«Ὁ Παπανδρέου θὰ δεχθῇ ἀθόρυβον ἐπηρεασμὸν»

ΓΥΝ. Ἐκτὸς τούτου ὁ Π(απανδρέου) θὰ ἀνεχθῇ ἀθόρυβον ἐπηρεασμὸν ψήφων τῆς Ε.Δ.Α. Τὸν συμφέρει αὐτὴν τὴν φοράν. Κάτι ἐλέχθη ἐπ' αὐτοῦ καὶ θὰ ἐπανέλθωμεν.

ΜΠ. Τοὺς ἀποστάτας πῶς τοὺς ὑπολογίζετε;

ΑΡΧ. Νὰ σᾶς πῶ. Θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὴν τροπὴν ποὺ θὰ ἔχουν τὰ πράγματα κατὰ τὴν κομματικὴν μορφὴν καθ' ἣν θὰ ἐμφανισθοῦν. Μὲ ἁπλῆν ἀναλογικὴν καὶ δυναμικὸν κομματικὸν σχῆμα δυνατὸν νὰ λάβουν καὶ δέκα καὶ περισσοτέρους βουλευτάς. Ἀρκετὸν ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀριθμὸν ψήφων. Καὶ ὄχι βεβαίως ἰδικούς μας.

ΓΥΝ.: Θὰ πάρουν ἴσως καὶ ὀλίγους ἰδικούς μας.

ΑΡΧ. Πολὺ ὀλίγους. Ἂν ἔφθαναν ὡς κυβέρνησις πρὸ τῆς ὑπηρεσιακῆς τῶν ἐκλογῶν τότε ἡ ἐπίδρασίς των ἐπὶ τῶν ἰδικῶν μας θὰ ἦτο σημαντικὴ ὁπωσδήποτε ἀπροσδιορίστου ἐκτάσεως. Ἡ «δύναμις» ἡ ὁποία ὤθησεν ἀριθμὸν ἰδικῶν μας πρὸς αὐτοὺς θὰ εἶναι πλέον μὲ τὸ μέρος μας καὶ οἱ ταλαντευθέντες δὲν ἔχουν λόγους καὶ παραμένουν μὲ τοὺς τέως. Ἀντιθέτως, ὅσους προσήλκυσαν ἐκ τῶν κεντρώων θὰ τοὺς κρατήσουν, διότι οὗτοι ἔχουν πλέον ἐκτεθῆ εἰς ὀξείας διαμάχας μὲ τοὺς Παπανδρεϊκούς. Δὲν φεύγουν εὔκολα.

ΓΥΝ. Ἐκθέσατε καὶ τὰς σκέψεις μας περὶ Μαρκεζίνη.

ΑΡΧ. Οἱ περισσότεροι βουλευταί του στρέφονται πρὸς ἡμᾶς καὶ πολλὰ στελέχη του. Προβλήματα τοπικῶν συνδυασμῶν δὲν μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ τοὺς ἀπορροφήσωμεν ὅλους. Ἀλλὰ θὰ δοῦμε μέχρι τότε. Ἐὰν κατέλθῃ μόνος θὰ μηδενισθῇ. Ἐὰν συνεργασθῇ μὲ τὴν Ε.Δ.Α. μᾶς εἶναι ἀδιάφορος. Ἴσως καὶ ὠφέλιμος μετεκλογικῶς. Τότε θὰ εἶναι μάλιστα βλαπτικὸς πρὸς τὸν Παπ(ανδρέου).

Ἐκβιασμοὶ καὶ ὅροι

ΜΠ. Καλὰ αὐτὰ τὰ ἔχομεν συζητήσει. Ἐκεῖνο, ποὺ κυρίως μὲ ἀπασχολεῖ εἶναι ἡ μέχρι τῶν ἐκλογῶν περίοδος. Ἐὰν ὁ Λ(αμπράκης) ἀρχίσῃ νὰ χτυπᾶ βιαίως τὴν κυβέρνησιν διὰ κυκλοφοριακοὺς λόγους τί θὰ γίνῃ;

ΑΡΧ. Κρίνω τὰς ἐγγυήσεις ἀρκετάς. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἐπιδείξῃ ἀπρόοπτον κακοπιστίαν, τότε θὰ τὸν ἀπειλήσω καὶ μὲ ἀποκαλύψεις, ἀλλὰ καὶ μὲ ἐπαναφορὰν τῶν ἀποστατῶν.

ΜΠ. Θὰ ἐννοήσῃ τὴν μπλόφαν.

ΑΡΧ. Δὲν θὰ ἐννοήσῃ τίποτα.

ΜΠ. Αἱ οἰκονομικαὶ του διεκδικήσεις εἶναι παράλογοι;

ΑΡΧ. Ὄχι. Νομίζω κάτι νόμιμα δάνεια. Αὐτὸς ἐπεκτείνεται τώρα. Δὲν μᾶς ἔθεσε συγκεκριμένον αἴτημα. Τουλάχιστον εἰς ἐμὲ ὄχι. Ἤκουσα. Τέλος πάντων, αὐτὰ δὲν προσθέτουν τίποτε. Ἡ οὐσία εἶναι ὅτι ὁ Λ(αμπράκης) δὲν ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ παρασπονδήσῃ. Ἐπειδὴ ἡ ΕΔΑ θὰ κατηγορήσῃ κυρίως αὐτὸν διὰ τὴν λύσιν.

ΓΥΝ. Ἐφροντίσαμεν καὶ ἡμεῖς δι' αὐτό...

ΑΡΧ. Εἶναι συμφέρον του νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν λύσιν βασικῶς. Δυνατὸν νὰ φιλολογήσῃ, ὡς προεῖπον, ἀλλὰ θὰ ὑπερασπισθῇ τελικῶς τῆς λύσεως καὶ μάλιστα ὑπόσχεται ἐπηρεασμὸν καὶ τοῦ προσωπικοῦ ὀργάνου τοῦ Ἀνδρέα, «Ἔθνους». Τίνι τρόπῳ, δὲν γνωρίζω.

ΓΥΝ. Ἀπομένουν βεβαίως αἱ ἐφημερίδες τῆς Θεσσαλονίκης.

ΑΡΧ. Ἀγαπητή μου. Χρέος καὶ πονοκέφαλος τοῦ Π(απανδρέου) εἶναι νὰ τοὺς πάρῃ μαζί του εἴτε διὰ πειθοῦς εἴτε δι' ἀπειλῶν. Ἐὰν ἀντιδράσουν εἰς αὐτὸν θὰ κάμουν κακό.

ΜΠ. Καλῶς· Καὶ οἱ βουλευταί;

ΑΡΧ. Καὶ εἰς τὴν δυσμενεστέραν περίπτωσιν δὲν θὰ ἔχωμεν οὔτε τὸν ἐλάχιστον κίνδυνον καταψηφίσεως. Ὁ Π(απαδρέου) ἀνέλαβε, ὡς γνωρίζετε, νὰ ἀποκηρύξῃ πάντα ἀντιφρονοῦντα καὶ μάλιστα νὰ τὸν στιγματίσῃ δημοσίως. Πόσοι θὰ πτοηθοῦν ἀπὸ τὴν πολεμικὴν τῆς ΕΔΑ. Μόνον ὅσοι ἀποκλειστικῶς ὀφείλουν εἰς αὐτὴν τὴν ἐκλογήν των. Εἴκοσι — τριάντα. Καὶ αἴτιοι θὰ ἐλιχθοῦν. Ἡ κυβέρνησις θὰ λάβῃ διακοσίας ψήφους·

ΜΠ. Ὑπάρχει ὅμως περίπτωσις νὰ πέσῃ καθ' ὁδόν.

ΑΡΧ. Δὲν ὑπάρχει. Ὡμιλήσαμεν περὶ προεκλογικοῦ πυρετοῦ. Ὁ ἀρχηγὸς ἐκλογικοῦ ἀγῶνος δὲν σταματᾷ στὴν μέση ἕνα ἀγῶνα, διότι οἱ ὀπαδοί του πτοοῦνται. Ἀφήνω ποὺ δὲν θὰ τοῦ δώσωμεν ἀφορμάς. Ἀλλὰ καὶ ἂν δημιουργηθοῦν μερικὰ ἐπεισόδια καὶ ἰδικόν του συμφέρον εἶναι νὰ καλυφθοῦν.

ΜΠ. Ὑπάρχει περίπτωσις νὰ καταψηφισθῇ ἡ ἁπλῆ ἀναλογική;

ΑΡΧ. Ὑπάρχει. Καὶ διὰ τοῦτο οὐδεὶς θὰ τὴν ὑποσχεθῇ ρητῶς. Οὔτε εἰς τὸ διάγγελμα θὰ ἀναφερθῇ. Οὔτε ἡμεῖς, οὔτε ὁ Π(απανδρέου) θὰ θέσῃ θέμα πειθαρχίας. Ἡ κυβέρνησις θὰ τὴν ὑποσχεθῇ, ἀλλὰ βεβαίως οὐδεὶς θὰ τῆς ζητήσῃ εὐθύνην, διότι ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισεν ἄλλως.

ΓΥΝ. Δὲν τὴν βλέπω νὰ ψηφίζεται.

ΑΡΧ. Τοῦτο θὰ ἦτο ἄσχημον ἀλλὰ ὄχι καὶ ἀπογοητευτικόν.

«Ὁ Ἀνδρέας τὰ ἐγνώριζε»

ΜΠ. Ὑποθέτομεν ὅτι ὅλα πηγαίνουν κατ' εὐχήν. Αἱ ἐκλογαὶ γίνονται.

ΑΡΧ. Ἂς μὴν φτάσωμεν ἀκόμη ὡς ἐκεῖ. Ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ υἱὸς ἀντιταχθῇ πρὸς τὴν λύσιν·

ΜΠ. Ὑπάρχουν σχετικαὶ πληροφορίαι. Ἐπληροφορήθη τὴν πρώτην κίνησιν καὶ ἀντέδρασεν ἐντόνως. Ὁ Π(απανδρέου) τὸν καθησύχασε, ἀλλὰ καὶ τὸν προειδοποίησεν.

ΓΥΝ. Αὐτὰ πληροφοροῦμαι καὶ ἐγώ. Ἀλλὰ καὶ διάσπασιν νὰ κάμῃ δὲν θὰ κατορθώσῃ νὰ ἀποσπάσῃ τὴν πλειοψηφίαν ἀπὸ τὸν Γέρο. Καὶ μὲ τοὺς μισοὺς ὅμως εἴμεθα ἐν τάξει.

ΜΠ· Ἐὰν διασπασθῇ καὶ κατέλθῃ χωριστά;

ΑΡΧ. Τότε θὰ κάμῃ τὸ 53% 30% καὶ ἐκεῖνος καὶ μὲ τὴν ΕΔΑ ἀκόμη θὰ πάρῃ τὸ πολὺ — πολὺ ἄλλα 25. Ἐπανερχόμεθα εἰς τὰ αὐτὰ δεδομένα. Ἀφανίζονται μόνον οἱ ἀποστάται.

ΓΥΝ. Καὶ ἐὰν σκηνοθετήσῃ διάσπασιν ὁ υἱὸς διὰ νὰ εἰσπράξῃ τὰς δυσαρεσκείας.

ΑΡΧ. Οὕτω ἢ ἄλλως οἱ δύο Π(απανδρέου) θὰ ἔλθουν εἰς φανερὰν ἀντιδικίαν καὶ αὐτὸ θὰ εἶναι εἰς βάρος τῆς συνολικῆς των δυνάμεως.

ΓΥΝ. Διὰ τοῦ τρόπου ἐν τούτοις αὐτοῦ οἱ δύο Π(απανδρέου) θὰ ἔχουν πλειοψηφίαν εἰς τὴν νέαν Βουλήν.

ΑΡΧ· Ἐξητάσθη τὸ θέμα. Εἴπομεν ὁ Π(απανδρέου) θὰ παράσχῃ γραπτὴν διαβεβαίωσιν ὅτι δὲν θὰ συνεργασθῇ μετεκλογικῶς οὔτε μὲ τὴν ΕΔΑ οὔτε μὲ τοὺς συνεταίρους της.

ΜΠ. Γνωρίζω. Ἀλλὰ θὰ τὸ τηρήσῃ;

ΑΡΧ. Ἐπαναλαμβάνω, αἱ ἐγγυήσεις εἶναι ἀρκεταί.

Ἔχουν προΐδη θάνατον καὶ διαδοχὴν

ΓΥΝ. Μέχρι τότε θἄχῃ ἀποθάνει αὐτός.

ΑΡΧ. Καὶ αὐτὸ τὸ ἐνδεχόμενον δὲν θὰ μᾶς εὕρῃ ἀπροετοιμάστους.

ΓΥΝ. Σωστά, ἀλλὰ θὰ ὑπακούσουν οἱ μετριοπαθεῖς εἰς τὸν Μ(αῦρον).

ΑΡΧ. Δὲν ὑπάρχει δι' αὐτοὺς ἄλλη διέξοδος. Ὁ Ἀνδρέας θὰ τοὺς καρατομήσῃ.

ΜΠ. Ὑπάρχει περιθώριον νὰ ἐξετασθῇ δυνατότης μετεκλογικῆς συνεργασίας μὲ τὸ ΦΙΔΗΚ.

ΓΥΝ. Ὑπὸ τὴν σημερινήν του σύνθεσιν εἶναι καὶ δυνατὴ καὶ προτιμητέα. Ἀλλὰ ἐκεῖ θὰ κυριαρχήσῃ ὁ Μητσοτάκης καὶ οἱ παλαιοί του ἀνένδοτοι. Οἱ μεταξὺ τῶν φίλοι μας ἢ δὲν θὰ ἐκλεγοῦν ἢ θὰ ἐκλεγοῦν δι' ἰδικοῦ μας αἵματος, ὁπότε...

ΑΡΧ. Βέβαια ὁ Μητσοτάκης εἶναι ἱκανὸς πολιτικός. Καὶ ὑπεύθυνος. Ἀλλὰ εἶναι φιλόδοξος. Δυσκόλως ζῇ, ἀσφυκτιᾷ εἰς τὴν δευτέραν θέσιν. Καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ δημιουργεῖ ἀνησυχίας εἰς τοὺς συνεργάτας του.

ΓΥΝ. Ὁπωσδήποτε ἔχει βασικὰς ἰδεολογικὰς ἀντιθέσεις μὲ ἡμᾶς. Εἶναι ξένο αἷμα. Ἐνῷ πολλοὶ ἐκ τῶν Παπανδρεϊκῶν εἶναι πολὺ ὀλιγώτερον ξένοι.

ΑΡΧ. Ἐγὼ προσωπικῶς δύναμαι νὰ συνεργασθῶ μαζί του. Ἡ δύναμίς του ὅμως δὲν θὰ εἶναι ἀρκετὴ διὰ νὰ μᾶς καλύψῃ. Διὰ τοῦτο ἂς ἔχωμε τὴν ἀσφαλιστικὴν δικλεῖδα. Καὶ πέραν αὐτοῦ καὶ χωρὶς αὐτὴν τοὺς ὀλίγους βουλευτὰς ποὺ θὰ μᾶς λείψουν θὰ τοὺς εὕρωμεν. Ὁ Λ(αμπράκης) κάτι ὑπεσχέθη ἐπ' αὐτοῦ. «Δὲν θὰ ἀφήσῃ κ.λ.π.». Καὶ μόνον εἰς τὸ εὐμετάβλητον καὶ εὐμετακίνητον τῶν κεντρώων νὰ βασισθῶμεν, δὲν ἔχομεν κανένα φόβον. Θὰ κυβερνήσωμεν.

ΜΠ. Εἰς περίπτωσιν συνεργασίας τῶν μεγάλων;

ΑΡΧ. Ὁ Λ(αμπράκης) βλέπει συγχώνευσιν τύπου 52 μὲ ἀναμφισβήτητον καὶ γενικῶς παραδεκτὴν προσωπικότητα. Κομμουνιστικὸς κίνδυνος κλπ.

ΜΠ. Δηλαδὴ τὰ γνωστά.

ΑΡΧ. Παρακαλῶ μὴ μᾶς ἀπασχολοῦν τὰ μετεκλογικά. Ἡ ἰδικὴ μας συνολικὴ εὐθύνη εἶναι ἕως τότε. Ἀπὸ κεῖ καὶ πέραν βλέπομεν.

ΜΠ. Ἂς εἶναι.

ΓΥΝ. Δὲν ἐξετάσαμεν μίαν περίπτωσιν. Ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΕΛΙΔΑ 15

Ἡ συνήθης ὕλη τῆς 1ης σελίδος δημοσιεύεται σήμερον κατ' ἐξαίρεσιν εἰς τὴν 3ην.

Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Θεμ. Ἀθανασιάδη - Νόβα: «Προσωπογραφίες»

ΤΟΥ κ. ΠΕΤΡΟΥ ΧΑΡΗ

ΑΚΟΜΑ ἕνα βιβλίο τοῦ Θεμ. Ἀθανασιάδη - Νόβα: οἱ «Προσωπογραφίες». Συντροφευμένο μάλιστα ἀπὸ μίαν ἄλλη ἐργασία του ποὺ ἀξίζει κι' αὐτὴ πολὺ νὰ διαβαστῆ: ἀπὸ τὴν «Τετάρτη ἐξουσία», ποὺ εἶναι συγκέντρωση ἄρθρων του γιὰ τὸν Τύπο, γιὰ τὴν ἀποστολή του καὶ γιὰ τοὺς ἐργάτες του. Ἀλλὰ καὶ πάλι ἡ ἴδια μεγάλη ἀγάπη —τοῦ κ. Γ. Ἀθανασιάδη Νόβα— μιὰ ἀγάπη ποὺ δὲν καθορίζεται νὰ κάνη τὴν ἀποκατάσταση τοῦ ἔργου τοῦ ἀδελφοῦ σὲ τόμους, καὶ ἡ ἴδια εὐσυνειδησία στὴ μελέτη, τὴν κατάταξη καὶ στὴν παρουσίαση αὐτοῦ τοῦ ἔργου, ἀπὸ τὴ δ. Οὐράνα Διοματάρη. Τὰ περισσότερα σχόλια εἶναι ὄχι περιττά, ἀλλὰ καὶ ἀπαράδεκτα μπροστὰ σὲ μιὰ τέτοια ἀφοσίωση. Τίποτα ὅμως δὲν μᾶς ἐμποδίζει νὰ σημειώσουμε πόσα προσφέρουν ἀνάλογες ἐργασίες στὴν ἑλληνικὴ γραμματεία καὶ νὰ τὶς προβάλουμε σὲ ὅσους μποροῦν νὰ βοηθήσουν γιὰ τὴν καλύτερη ὀργάνωσή της. Τρεῖς τουλάχιστον περιπτώσεις πείθουν γιὰ τὴν ἀναμφισβήτητη χρησιμότητά τους. Στὴν κυρία Ἑλένη Οὐράνη ὀφείλονται τὰ «Ἅπαντα» τοῦ Κώστα Οὐράνη· στὸν κ. Γιῶργο Κατσίμπαλη ἡ σειρὰ τῶν τόμων Κωστῆ Παλαμᾶ· στὸν κ. Γ. Ἀθανασιάδη - Νόβα αὐτὴ ἡ σειρὰ τόμων ποὺ ὄχι μόνο ὁλοένα συμπληρώνεται ἀλλὰ καὶ δείχνει πόσο ἔργο ἄφησε ὁ Θεμ. Ἀθανασιάδης - Νόβας, ποὺ οἱ περισσότεροι εἶχαν τὴν πλάνη ὅτι ἦτο ὀλιγογράφος. Κι' ἀκόμα δὲν πρέπει νὰ ξεχάσουμε τὸ μόχθο τοῦ κ. Γ. Π. Σαββίδη ποὺ ἐπιμελήθηκε τὰ Ἅπαντα τοῦ Σικελιανοῦ καὶ τοῦ Καρυωτάκη. Ἀλλὰ καὶ τὰ «Ἅπαντα» Καζαντζάκη καὶ Ξενοπούλου ἦρθαν νὰ ἱκανοποιήσουν μιὰν ἀνάγκη, ποὺ εἶναι βέβαιο ὅτι πολὺ τὴν εἶχαν αἰσθανθῆ οἱ φίλοι τῆς λογοτεχνίας μας. Ὅλα αὐτὰ τὰ «Ἅπαντα» ἐκίνησαν τὸ γενικώτερο ἐνδιαφέρον καὶ εἶχαν καὶ ἔχουν σημαντικώτατη πελατεία.

Εἰδικώτερα ἡ περίπτωση Θεμ. Ἀθανασιάδη Νόβα παρουσιάζει καλύτερα τὴ χρησιμότητα τῶν «Ἁπάντων». Εἶπα ὅτι οἱ περισσότεροι τὸν θεωροῦσαν ὀλιγογράφο. Μὲ τοὺς ἀλλεπάλληλους ὅμως τόμους, ποὺ μᾶς χαρίζει ἡ ἀδελφικὴ στοργή, δὲν διαλύεται μόνο ἡ πλάνη. Γίνεται κάτι σπουδαιότερο. Εἶχε τυπώσει ὁ Θεμ. Ἀθανασιάδης - Νόβας τὴν ποιητικὴ συλλογὴ «Λουλούδια στὰ μαλλιά της», τὸ ταξιδιωτικὸ «Ἕνα μῆνα στὸν Βόρειο Πόλο», τὴν «Ἀθηναϊκὴ δραματουργία», ποὺ τιμήθηκε καὶ μὲ τὸ βραβεῖο τῆς «Ὁμάδος τῶν Δώδεκα», τὰ μελετήματα «Διονύσιος Σολωμός, ἠθικὴ μεγαλοφυΐα», «Παπαδιαμάντης, τὸ Πάσχα τῆς λογοτεχνίας μας», «Κωστῆς Παλαμᾶς, ποιητὴς ἐλέῳ Θεοῦ», «Μιλτιάδης Μαλακάσης, ὁ πρῶτος μετὰ τὸν ἕνα», «Ψυχάρης, ὁ ἔνοπλος προφήτης τοῦ Δημοτικισμοῦ», καὶ τὸ «Χίος, τὸ νησὶ τῶν γλυκῶν καὶ τῶν μύρων». Ἔπειτ' ἀπὸ τὸ θάνατό του τυπώθηκαν τὰ «Θεατρικὰ μελετήματα», οἱ «Περιπλανήσεις», τώρα ἔχουμε στὰ χέρια μας τὶς «Προσωπογραφίες» καὶ τὴν «Τετάρτη ἐξουσία», καὶ θὰ ἐκδοθοῦν, πάντα μὲ τὴ φροντίδα τῆς δ. Οὐράνας Διοματάρη, ἀρκετὰ ἀκόμα βιβλία του: «Κοινωνιολογικὰ καὶ πολιτικά», «Στὴν ἐπαρχία», νεανικὰ ποιήματα, διηγήματα καὶ ἄλλα πεζογραφήματα, «Διοικητικά», καὶ οἱ διαλέξεις του: «Σπυρίδων Βασιλειάδης», «Ἀθανάσιος Διάκος», «Ἀθανάσιος Κυριαζῆς» καὶ «Ψυχὴ τῆς Ρούμελης». Αὐτός, λοιπόν, εἶναι ὁ ὀλιγογράφος; Ἀλλὰ μὲ τὴ συγκέντρωση τόσων σελίδων ἀντὶ νὰ μετροῦμε τὸν ὄγκο τῆς ἐργασίας τοῦ Θεμ. Ἀθανασιάδη - Νόβα καλύτερα εἶναι νὰ ἐκτιμοῦμε τὴν ποιότητά της. Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ κύριο κέρδος. Τὤγραψα καὶ πρὶν ἀπὸ χρόνια, ἐπαληθεύω ὅμως τὴν ἐντύπωσή μου στὶς σελίδες τῶν «Προσωπογραφιῶν» καὶ τὸ ξαναλέω: Ὁ Θεμ. Ἀθανασιάδης - Νόβας ἦταν ἀπὸ τὶς πιὸ ἐκλεκτὲς μονάδες τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς. Τὸ προσωπικὸ στοιχεῖο ποὺ ὑπάρχει σὲ κάθε κείμενό του — καὶ στὸ περιεχόμενο καὶ στὴ μορφή του — εἶναι ἡ πρώτη καὶ ἡ ἀνεκτίμητη ἀρετή του.

Στὶς «Προσωπογραφίες» αὐτὸ τὸ στοιχεῖο τὸ ἔχουμε ἄφθονο. Στὶς σελίδες τους στήνει μπροστά μας τὶς πιὸ ἀνόμοιες προσωπικότητες: τοῦ πνευματικοῦ, τοῦ οἰκονομικοῦ, τοῦ πολιτικοῦ κόσμου. Ἀρχίζει μὲ τὸν Οὐγκὼ καὶ τελειώνει μὲ τὸν Ἀλέξανδρο Μπισσόν, τὸν Γάλλο ἱστορικό, τὸ συγγραφέα τοῦ βιβλίου «Ἡ Στερεὰ Ἑλλὰς καὶ ὁ Μωρέας». Ἀλλὰ ὥσπου νὰ φτάσωμε στὸν Μπισσόν, γνωρίστηκε σὲ ὅ,τι πιὸ ἀδρὸ εἶχαν, τὸν Χάϊνε τὸν «ποιητὴ ποὺ γελᾶ καὶ πεθαίνει», τὸν Ρίλκε, τὸν Βάλτερ φὸν ντὲρ Φογκελβάϊντε, τροβαδοῦρο τῶν σταυροφοριῶν, τὸν «Βερλαὶν τῆς Τουρκίας» Ἀχμὲτ Χασίμ, τὸν Σπένγκλερ, τὸν Γκαῖτε, «Θεὸ τοῦ Βάϊμαρ», τὸν Σίλλερ, τὸν Πολωνὸ μυθιστοριογράφο Ρεμόντ, τὸν Ἄγγλο φυσιολόγο Οὐώλλας, τὸν Φρειδερῖκο Μιντράλ, τὸν ἀρχαιολόγο Νταϊμπφελντ, τὸν Παναΐτ Ἰστράτι, τὸν Τζιοβάννι Πασκολί, τὸν περίφημο Ἰταλὸ τενόρο Ἐνρῖκο Καροῦζο, τὴ Γερμανίδα ποιήτρια Ριχάρδα Οὔχ, τὴ Σέλμα Λάγκερλεφ, τὶς Γαλλίδες ποιήτριες κόμισσα Ἄννα ντὲ Νοάϊγ, Λουκία Ντελαρὺ - Μαρντρὺ καὶ Ζεράρ ντ' Οὐβὶλ (Μαρία - Λουκία - Ἀντουανέττα ντὲ Ἐρεντιάζ), τὴν Μαρσὲλ Τιναίρ, τοὺς μεγάλους ρήτορας τῆς Ἀγγλίας Πίττ, Φόξ, Μπέρκ, Χάμιλτον, Γλάδστωνα, Σέρινταν, Ντισραέλι, Σώλζμπερυ, τὸν ἀρχηγὸ τῆς σουηδικῆς σοσιαλδημοκρατίας Γιάλμαρ Μπράντινγκ, τὸν ἐπίσης σοσιαλιστὴ Φρειδερῖκο Ἔμπερτ, τὸν Θωμᾶ Μάζαρυκ, τὸν Μπενίτο Μουσολίνι. Στὰ πορτραῖτα αὐτὰ ἔχουμε τὸν κριτικὸ καὶ τὸ λογοτέχνη. Ὁ ἕνας ζυγίζει, ἀποτιμᾶ, τοποθετεῖ· ὁ ἄλλος δίνει μορφὴ στὶς παρατηρήσεις καὶ στὶς σκέψεις, τέτοια μορφὴ ποὺ νὰ κερδίζη ἀμέσως τὸν ἀναγνώστη. Ὁ Θεμ. Ἀθανασιάδης - Νόβας ἤξερε νὰ γράφη. Ἐχθρὸς τῆς κοινοτοπίας, προσπαθοῦσε, — καὶ τὸ πετύχαινε πάντα, — νὰ μὴν χρησιμοποιῆ ἕτοιμο ὑλικό. Συχνὰ καὶ ἀγωνιζόταν, μὲ μία πρώτη ἔκπληξη, νὰ πάρη ἀμέσως πολὺ κοντά του τὸν ἀναγνώστη. Ὅλες σχεδὸν οἱ «Προσωπογραφίες» ἀρχίζουν, μ' αὐτὴ τὴν ἔκπληξη, ποὺ εἶναι μιὰ ὡραία ἢ μιὰ ἀπροσδόκητη φράση: «Ὅταν κάποτε ἡ Γερμανία ἐδώρησε στὴ Ρώμη τὸν ἀνδριάντα τοῦ Γκαῖτε, ἡ Γαλλία σκέφτηκε νὰ δωρήση τὸ ἄγαλμα τοῦ Οὐγκώ. Καὶ ἡ γερμανικὴ κριτικὴ ἐπαναστάτησε: «Ὁ Οὐγκώ, κραύγαζε, δὲν εἶναι Γκαῖτε!». Σύμφωνοι. Ὁ Γκαῖτε εἶναι ἕνας θεός. Ὁ Οὐγκὼ εἶναι ἕνας πατέρας. Ὁ Δάντης, ὁ Σαίξπηρ, ὁ Γκαῖτε εἶναι μεγαλύτεροι. Ὁ Οὐγκὼ εἶναι μόνον μεγάλος. Ἂν ἦταν μεγαλύτερος, δὲν θά 'ταν Οὐγκώ. Κι' ἂν δὲν ἦταν Οὐγκὼ δὲ θὰ 'ταν μεγάλος». Θέλησα νὰ δώσω μόνο τὴν πρώτη φράση, ποὺ εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ πορτραίτου. Μὰ ἦρθαν μόνες τους οἱ ἄλλες, ἡ μία κοντά, μαζὶ μὲ τὴν ἄλλη. Ἔτσι ὅμως ἔρχεται καὶ ἡ μιὰ σκέψη ἀμέσως ἔπειτ' ἀπὸ τὴν ἄλλη στὰ κείμενα τοῦ Θεμ. Ἀθανασιάδη - Νόβα, ξαφνιάζει, προετοιμάζει, μαγνητίζει. Διαβάζουμε στὴν ἀρχὴ ἄλλου πορτραίτου: «Ἂν βλέπατε τὶς χθεσινὲς ἐφημερίδες τῆς Νάπολης (Αὔγουστος 1921) μὲ τὰ πένθη τους καὶ τοὺς ἑξάστηλους τίτλους στὴν πρώτη σελίδα, τίτλους τραγικούς, ὅπως «Καταστροφή», κι' ἄλλους τραγικώτερους ἀκόμα, θὰ νομίζατε δικαίως ὅτι ὁ Βεζούβιος τουλάχιστο ἐξερράγη καὶ κατάστρεψε τὴ Νότιο Ἰταλία. Ἡ Ἰταλία — δόξα τῷ Θεῷ, — δὲν ἔπαθε τίποτα. Μόνο μιὰ φωνὴ ἔσβησε. Ἀλλὰ ἡ φωνὴ αὐτὴ ἦταν ἡ γλυκύτερη τοῦ κόσμου». Ἔτσι ἀρχίζει τὸ πορτραῖτο τοῦ Ἐνρίκο Καροῦζο. Καὶ φυσικά, κάνει τὸν ἀναγνώστη νὰ θέλη γρήγορα τὴ συνέχεια, γιὰ νὰ μάθη, γιὰ νὰ καταλάβη τί συμβαίνει; — καὶ γιὰ νὰ θυμηθῆ ἔπειτα τοὺς θριάμβους τοῦ μοναδικοῦ τενόρου καὶ νὰ δικαιολογήση τὸν τρόπο τῆς ἀναγγελίας τοῦ θανάτου του.

Οἱ «Προσωπογραφίες» εἶναι ἀπὸ τὰ καλύτερα βιβλία τοῦ Θεμ. Ἀθανασιάδη - Νόβα. Μολονότι γραμμένες μέσα σὲ εἰκοσιπέντε πάνω - κάτω χρόνια, ἔχουν ἑνότητα. Ἕνας πολὺ καλλιεργημένος ἄνθρωπος εἶδε, ἀγάπησε, ἀλλὰ καὶ ἔκρινε τὸν κόσμο, ἐθαύμασε μερικοὺς ἥρωες, τῆς τέχνης, τῆς ἐπιστήμης ἢ τῆς πολιτικῆς, ἥρωες μεγάλους καὶ μικρούς, καὶ θέλησε νὰ τοὺς φέρη κοντά μας, θέλησε νὰ τοὺς θαυμάσουμε κι' ἐμεῖς. Καὶ ἀσφαλῶς τὸ πέτυχε.

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

Πέντε Ἕλληνες καλλιτέχνες ἕτοιμοι γιὰ τὸ Μπροντγουαίη

ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ, ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ, ΜΕΛΙΝΑ, ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΚΙ' ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΠΑ: ΔΟΚΙΜΗ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ...

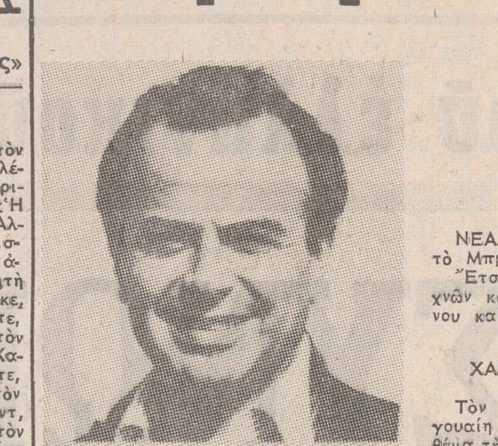

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΠΑ

ΜΑΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΙΣ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, Δεκέμβριος. — Τὸ 1967 θὰ εἶναι «ἑλληνικὴ» χρονιὰ γιὰ τὸ Μπρόντγουαίη.

Ἔτσι λέγεται στὴν Νέα Ὑόρκη ὅπου οἱ ἐμφανίσεις Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν καὶ ἑλληνικῶν θιάσων θὰ ἀρχίσουν τοὺς πρώτους μῆνες τοῦ νέου χρόνου καὶ θὰ συνεχισθοῦν ὅλη τὴν χρονιά.

ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ — ΜΕΛΙΝΑ

Τὸν Μάρτη θὰ δοθῆ στὸ Μπρόντγουαίη ἡ πρεμιέρα τοῦ μιούζικαλ μὲ θέμα τὴν ταινία «Ποτὲ τὴν Κυριακή».

Τὴν μουσικὴ τῆς παραστάσεως ἔχει γράψει ὁ Μάνος Χατζιδάκις. Ὁ Ζὺλ Ντασσὲν σκηνοθετεῖ τὴν νέα θεατρικὴ παραγωγὴ καὶ ἡ Μελίνα πρωταγωνιστεῖ στὸ ἔργο πλαισιωμένη ἀπὸ τὸν Τίτο Βανδῆ, τὴν Δέσπω Διαμαντίδου καὶ τὸν Νίκο Κούρκουλο.

Ὁ συνθέτης Θόδωρος Ἀντωνίου ποὺ βρισκότανε τὶς τελευταῖες μέρες στὴν Νέα Ὑόρκη καὶ ἄκουσε δοκιμὲς τοῦ μιούζικαλ εἶπε ὅτι ἡ νέα μουσικὴ τοῦ Χατζιδάκι (γιατὶ ἔχει γράψει τελείως νέα καὶ διαφορετικὴ ἀπὸ τὸ «Ποτὲ τὴν Κυριακή» μουσικὴ) εἶναι καταπληκτική.

ΜΕΛΙΝΑ

ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΗΝ ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ

Τὸν Μάρτη ἐπίσης, στὸ καινούργιο κτίριο τῆς Μετροπόλιταν θὰ δοθῆ ἡ πρεμιέρα τῆς ὄπερας τοῦ Λεβῆ μὲ τίτλο «Τὸ πένθος ταιριάζει στὴν Ἠλέκτρα». Ἡ σκηνοθεσία τῆς παραστάσεως εἶναι τοῦ Μιχάλη Κακογιάννη ποὺ ἀναμένεται, στὴν Νέα Ὑόρκη, τὶς πρῶτες μέρες τοῦ 1967.

ΝΤΙΝΟΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΠΑ

Στὸ Μπρόντγουαίη θὰ παιχθῆ, ἐπίσης, μέσα στὸ 1967, διασκευασμένο εἰδικὰ γιὰ τὴν Ἀμερική, τὸ ἔργο «Κοντσέρτο γιὰ τρομπόνι» ποὺ ἔγραψε καὶ παίζει ἤδη στὴν Ἀθήνα ὁ Ντῖνος Ἠλιόπουλος. Τὸ ἔργο εἶδε Ἀμερικανὸς παραγωγὸς ποὺ ἀγόρασε τὰ δικαιώματά του καὶ θὰ τὸ παρουσιάση στὴν Ἀμερική.

Μία ἀκόμα Ἑλληνίδα, ἡ Εἰρήνη Παπᾶ θὰ εἶναι τὸ 1967 πρωταγωνίστρια στὸ Μπρόντγουαίη σὲ ἕνα μιούζικαλ ποὺ ἔχει τίτλο «Φαίδρα» καὶ θὰ ἔχη θέμα σύγχρονη διασκευὴ τῆς ἱστορίας τῆς ὁμώνυμης ἡρωΐδας τῆς ἀρχαιότητας.

Η ΕΛΛΗΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΝ

Αἱ ἐκδηλώσεις τῆς Ἑλληνοαμερικανικῆς Ἑνώσεως κατὰ τὸν Ἰανουάριον ἔχουν ὡς ἑξῆς: Δευτέρα, 9. Διάλεξις τῆς κ. Σ. Στρούμπου — Ἀλλαμανῆ (8 μ.μ.) μὲ θέμα: «Τὸ σπαστικὸ παιδὶ στὴν Ἑλλάδα καὶ στὸ ἐξωτερικό». Τρίτη, 10. Ἐγκαίνια ἐκθέσεως ζωγραφικῆς τῆς Σίλειας Δασκοπούλου (Β' Βραβεῖον Διαγωνισμοῦ Νέων τῆς Ἑνώσεως), Φουαγιὲ 7 μ.μ. Τετάρτη, 11. «Ἡ τηλεόρασις καὶ ἡ μορφωτικὴ ἀποστολή της». Δημοσία συζήτησις ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Κωστῆ Μερανάτου 8 μ.μ. Πέμπτη, 12. Ρεσιτὰλ πιάνου τῆς Μιράντας Στρογγύλη μὲ ἔργα Σκαρλάττι, Μπετόβεν, Λίστ, Ντεμπυσσύ, Χατζιδάκι, Κάουελ, 8 μ.μ. Παρασκευή, 14. Διάλεξις εἰς τὴν ἀγγλικὴν τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἔρνστ Κέρυο μὲ θέμα: «Ἡ πιθανότης καὶ ἡ στατιστικὴ στὴν ὑπηρεσία τοῦ ἐπιχειρηματίου» 8 μ.μ. Δευτέρα, 15. Ἐγκαίνια ἐκθέσεως Εὔας Πάλμερ — Σικελιανοῦ 7 μ.μ. Διάλεξις τοῦ κ. Γιάννη Μηλιάδη μὲ θέμα: «Ἡ προσωπικότητα τῆς Εὔας Πάλμερ — Σικελιανοῦ» 8 μ.μ. Τρίτη, 17. Διάλεξις τοῦ κ. Μαρίνου Καλλιγᾶ μὲ θέμα: «Ἕλληνες ζωγράφοι τοῦ ΙΘ' αἰῶνα» 8 μ.μ. Τετάρτη, 18. «Τὸ βοσκόπουλο μὲ τὴ χειράμαξα» τοῦ Χρίστοφερ Φράϋ (Διαβαστὸ θέατρο). Ὀργανοῦται ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας Χριστιανικοῦ Θεάτρου 8 μ.μ.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΔΙΑΖΥΓΙΟ ΣΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ, Δεκέμβριος

«Τί κρῖμα!» λένε στὴν πόλι τοῦ κινηματογράφου γιὰ τὸ ἀπροσδόκητο διαζύγιο τοῦ Γάλλου συνθέτη Μωρὶς Ζὰρ καὶ τῆς Γαλλίδας, ἐπίσης, ἠθοποιοῦ Μάνυ Σαβάλ.

Τὸ ζεῦγος εἶχε τελέσει τοὺς γάμους του τὸ 1965 στὸ Λὰς Βέγκας.

Ὁ Μωρὶς Ζὰρ πῆρε φέτος τὸ «Ὄσκαρ» γιὰ τὴν μουσική του στὸ φίλμ μὲ τίτλο «Δρ, Ζιβάγκο».

Σύμφωνα μὲ τὸν νόμο τῆς πολιτείας τῆς Καλιφόρνιας ἡ Ντάνυ Σαβάλ θὰ παίρνη ἐφ' ὅρου ζωῆς τὸ ἥμισυ τῶν συνθετικῶν δικαιωμάτων ποὺ θὰ εἰσπράττη ὁ τέως σύζυγός της.

Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Τὴν Παρασκευὴ 6 Ἰανουαρίου, στὶς 9.30 μ.μ., στὸ ξενοδοχεῖο τῆς Μεγάλης Βρεταννίας θὰ δοθῆ συναυλία μὲ δύο πιάνα ἀπὸ τὴν πριγκίπισσα Εἰρήνη καὶ τὴν Τζίνα Μπαχάουερ. Θὰ συμπράξη ἡ Συμφωνικὴ Ὀρχήστρα τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας μὲ διευθυντὴ τὸν Ἄλεκ Σέρμαν. Τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει ἀποκλειστικῶς ἔργα Μότσαρτ: Τὴν Συμφωνία ἀρ. 40 σὲ σὸλ μινόρε Κ. 550 καὶ τὸ Κοντσέρτο γιὰ δύο πιάνα σὲ μὶ ματζόρε Κ. 365.

Οἱ εἰσπράξεις θὰ διατεθοῦν γιὰ τὴν ἐκτέλεση μικρῶν ἀρδευτικῶν ἔργων στὶς περιοχὲς ποὺ ἐπλήγησαν ἀπὸ τοὺς τελευταίους σεισμούς. Ὀργανωτικὴ ἐπιτροπὴ κυριῶν ὑπὸ τὴν προεδρία τῆς κ. Ναντὶν Τσαλδάρη καὶ μὲ ταμία τὴν κ. Μιράντα Πεσμαζόγλου διαθέτει εἰσιτήρια, τηλ. 712.458.

Ἐλευθεροστομίες

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1967

ΕΠΙΔΗΜΙΑ γρίππης ἐνέσκηψεν ἀπὸ 15θημέρου εἰς τὴν Βουλγαρίαν, ἀλλ' αἱ διαβεβαιώσεις τῶν ἁρμοδίων εἶναι καθησυχαστικαί: Ἡ γρίππη ὀφειλομένη εἰς τὸν ἰὸν «τ» δὲν εἶναι σοβαρᾶς μορφῆς.

Φιλοπαίγμων δὲν ἄνθεξεν εἰς τὸν πειρασμὸν καὶ συνεπλήρωσε:

— Μόνον τοῦ Καστρίου εἶναι σοβαρᾶς μορφῆς, ἀλλ' ὀφείλεται εἰς ἄλλης κατηγορίας...υἱόν.

ΕΝ ὄψει τῆς σημερινῆς δοξολογίας ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει, ἡ Ε.Κ. καὶ ἡ ΕΡΕ ἀναζητοῦν «κλάκαν», προκειμένου νὰ ἐπευφημηθοῦν τὰ μέλη τῆς κυβερνήσεως κατὰ τὴν μετάβασίν των εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν, διὰ νὰ δημιουργηθῆ ἡ ἐντύπωσις ὅτι τὰ «πλήθη» ἐπιδοκιμάζουν τὴν δοθεῖσαν λύσιν! Καὶ φυσικῷ τῷ λόγῳ θὰ ἐπιστρατευθοῦν διὰ τὴν περίπτωσιν ἐκ τῆς ΕΡΕΝ καὶ ἐκ τῆς ΕΔΗΝ.

Τ' ἀνωτέρω γνωσθέντα, δὲν ἔμειναν ἀσχολίαστα:

— Αὐτὰ ἔχουν αἱ ἀμοιβαῖαι παραχωρήσεις. Ἡ μὲν ΕΡΕ κατέρχεται εἰς τὸ πεζοδρόμιον, ἡ δὲ Ε.Κ. ἐπευφημεῖ βασιλικὰς κυβερνήσεις!...

ΑΠΟ τὸ Μιλᾶνον μεταδίδεται ἕνα...τρελλὸ περιστατικό: «Ὁ Γκιουζέππε Ντέντε, κατόπιν πολυετοῦς παραμονῆς εἰς ψυχιατρεῖον ἐκρίθη ἀπολυτέος. Μετὰ ἑξάμηνον ἐπέστρεψε εἰς τὸ ἄσυλον, ζητῶν νὰ τὸν κλείσουν ἐκ νέου, μὲ τὸν ἰσχυρισμόν:

— Ἔξω εἶναι οἱ τρελλοὶ καὶ ὄχι ἐδῶ!».

Ἡ περίπτωσις δὲν εἶναι μοναδική. Πρὸ τριετίας κάποιος ἄλλος ἐγκατέλειψε τὴν Ἑλλάδα μὲ ἀνάλογον ἐπιχείρημα:

— Ἡ Ἑλλὰς συντόμως θὰ γίνη φρενοκομεῖον.

ΚΑΙΡΟΝ εἶχε νὰ ἐνθυμηθῆ τὴν στήλην ὁ ἐρασιτέχνης σκιτσογράφος της. Καὶ ἰδού, περιγραφικῶς, ἡ ἐν εἴδει πρωτοχρονιάτικου μπουναμᾶ πρὸς τὴν στήλην προσφορά του:

Δύο μικροὶ ψάλλουν τὰ κάλαντα εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Στρατοδικείου. Ὅταν ὅμως φθάνουν εἰς τὴν στροφήν: «Βασίλη πόθεν ἔρχεσαι καὶ πόθεν κατεβαίνεις», προκαλοῦν ἐπέμβασιν τοῦ προέδρου:

— Ἀπαγορεύω τὴν ἐρώτησιν!...

ΚΟΡΑΚΑΣ κοράκου μάτι δὲν βγάζει. Τὴν παροιμίαν ὅμως φαίνεται ν' ἀγνοοῦν οἱ Τουρκοκύπριοι ἡγέται, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξέσπασε ἄγριον ἀλληλοφάγωμα. Ὁ Κιουτσοὺκ αἴφνης χαρακτηρίζει ὡς ψευδοήρωα τὸν Ντεκτάς, ὁ ὁποῖος ἀνταποδίδει τὰ ἴσα μὲ τὴν ἰδίαν... ἀβρότητα. Καὶ ἡ ἔρις μεταξὺ τῶν δύο Τουρκοκυπρίων ἡγετῶν προεκάλεσε τὸ ἀκόλουθον σχόλιον, φίλου τῆς στήλης:

— Δύο...Τοῦρκοι μάλωναν σὲ ξένον ἀχυρῶνα!

ΕΘΕΩΡΗΣΕ χρέος του ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ε.Ρ.Ε. νὰ καυτηριάση τὴν «ἐκμετάλλευσιν» τῆς ὑποθέσεως Λαμπράκη καὶ τὰς συκοφαντίας κατὰ τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Ε.Ρ.Ε., μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τοῦ καταλογισθῆ ἀγνωμοσύνη:

— Δὲν ἔπρεπε νὰ λησμονῆ ὁ κ. Κανελλόπουλος ὅτι συνέβαλεν καὶ ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ εἰς τὸ νὰ γίνη Ἀρχηγός!...

Ἀσχέτως βέβαια τοῦ ὅτι οἱ ἀδιάλλακτοι δὲν τὸ παραδέχονται καὶ τὸν ἀποκαλοῦν θεματοφύλακα...

ΔΕΝ ἀρκεῖται εἰς τὸν πανηγυρισμόν, διὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Κακουργιοδικείου Θεσσαλονίκης ἡ Δεξιά, ἀλλὰ τώρα ἀναζητεῖ καὶ εὐθύνας διὰ τὸ θέμα Λαμπράκη!

Καὶ ἐλέχθη ἀπὸ κάποιον.

— Δηλαδὴ ἐκεῖ ποὺ μᾶς χρωστούσανε, πᾶνε νὰ μᾶς φᾶνε καὶ τὸ βόδι!...

ΥΠΕΡΔΕΞΙΑ ἐφημερὶς ἀποφαίνεται:

— Ἡ ὑπόθεσις Λαμπράκη ὁμοιάζει μὲ μίαν τεραστίαν πομφόλυγα, ποὺ ξεφούσκωσε.

Ἡ συνέχεια εἶναι εὐνόητος:

— Καὶ φούσκωσαν τά... λάστιχα τῶν τρικύκλων...

ΙΔΟΥ καὶ οἱ πρωτοχρονιάτικοι στίχοι τοῦ ποιητοῦ τῆς στήλης:

Ο ΜΠΟΝΑΜΑΣ

Δῶρα ὁ Ἅγιος μοιράζει
ὅπως τὸ ἔθιμο προστάζει
μὲ κρύο παγωνιὰ καὶ νέφη.
Δῶρα πολλά. Κι' ἐν κατακλεῖδι
εἰς τὴν ΕΡΕ τρίκυκλο δίδει
ἢ μᾶλλον τῆς τὸ ἐπιστρέφει
καὶ οἱ ΕΡΕδες ὁμοφώνως
ψάλλουν: «Ἀρχὴ καλὸς μας χρόνος
καὶ ἀπομένει, ἀπὸ συμφώνου
νὰ εὐχηθοῦνε... καὶ τοῦ χρόνου.

Ν. ΕΠΙΤΡΟΠΑΚΗΣ

Ὁ Ἐλευθερόστομος

ΔΑΝΕΙΑ: Ὁμὰς ξένων κεφαλαιούχων παρέχει δάνεια μὲ τόκον δέκα τοῖς ἑκατὸν (10%) ἐτησίως, ἐξοφλητέα ἐντὸς εἰκοσαετίας μὲ πρώτην καὶ μόνην ὑποθήκην ἐπὶ ἀκινήτου. Προτιμῶνται ὅσαι περιπτώσεις ὑπάγονται εἰς τὸ Ν. Δ. 2687)1953 ἄρθρα 8 καὶ 11. Πληροφορίαι καὶ αἰτήσεις εἰς δίδα Ἑλένην Παναγιωτοπούλου, Δικηγόρον, Λυσικράτους 22, τηλ. 221.190 — 222.645.

ΓΥΡΙΖΩ — ΡΑΒΩ

Μὲ δραχμὰς 200 γυρίζω ἐνδυμασίες, καμπαρντίνες καὶ παλτά. Ἐκτελῶ μανταρίσματα ἐντελῶς ἀδιόκριτα. ΑΣΛΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Θεμιστοκλέους 15, τηλ. 620 481.

ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

ΘΕΑΤΡΟΝ «ΟΛΥΜΠΙΑ»

Πρόγραμμα παραστάσεων ἀπὸ ΤΡΙΤΗΣ 3 ἕως 8)1)1967

ΤΡΙΤΗ 3)1)67 «ΚΟΝΤΕΣΣΑ ΜΑΡΙΤΣΑ»
Μουσικὴ Δ)νσις: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
Παράστασις διὰ τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν

ΠΕΜΠΤΗ 5)1)67 «Η ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΚΑΙ Ο ΟΥΣΣΑΡΟΣ ΤΗΣ»
Μουσικὴ Διεύθυνσις: ΒΑΛΤΕΡ ΠΦΕΦΦΕΡ. Παράστασις διὰ τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 7)1)67 7 μ.μ. «ΒΡΑΔΥΑ ΜΠΑΛΛΕΤΟΥ» 1) LES PETITS RIENS: Μότσαρτ. 2) ΟΝΕΙΡΟ: Μεν. Παλλαντίου. 3) SOIREE MUSICALE: Μπρίτεν - Ροσσίνι. 4) ΤΟ ΤΡΙΚΩΧΟ ΚΑΠΕΛΛΟ: Μ. Ντὲ Φάλλια (Μπαλλέτο σὲ 2 μέρη). Χορογραφίαι: ΑΓΓΕΛΟΣ ΓΡΙΜΑΝΗΣ — ΗΡΩ ΣΙΣΜΑΝΗ. Μουσικὴ Διεύθυνσις: ΑΝΤΙΟΧΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ — ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΠΑΛΛΑΝΤΙΟΣ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 8)1)67 7 μ.μ. «Η ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΚΑΙ Ο ΟΥΣΣΑΡΟΣ ΤΗΣ»
Μουσικὴ Διεύθυνσις: ΒΑΛΤΕΡ ΠΦΕΦΦΕΡ

Εἰσιτήρια πωλοῦνται εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Θεάτρου 9 π.μ. ἕως 1 μ.μ. καὶ 4—8 μ.μ. Τηλ. 612.461.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΠΡΩΗΝ
(ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ Α.Ε.)

Ἀνακοινοῖ ὅτι ἤρχισαν λειτουργοῦντα τὰ νέα της καταστήματα:

ΑΙΓΑΛΕΩ
Ἱερὰ ὁδὸς 221 - Τηλ. 588.133 - 588.322

ΠΑΠΑΓΟΥ
Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ Γράμμου
Τηλέφωνον 652.390

ΠΑΤΡΩΝ
Ἁγ. Ἀνδρέου - Γεροκωστοπούλου
Τηλ. 26.39 - 61.74

Πλήρης, ταχεῖα καὶ ἀκριβὴς ἐξυπηρέτησις δι' ὅλας ἀνεξαιρέτως τὰς τραπεζικὰς ἐργασίας.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ εὔχεται αἴσιον εὐτυχὲς καὶ εἰρηνικὸν τὸ 1967

ΕΝΩΣΙΣ ΕΦΕΔΡΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Καλοῦνται τὰ μέλη τῆς Ἑνώσεως Ἐφέδρων Ἀξ)κῶν Ἀθηνῶν εἰς τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν διὰ τὴν 8ην Ἰανουαρίου 1967 ἡμέρα Κυριακὴν καὶ ὥραν 08.00 εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἑνώσεως, ὁδὸς Γ' Σεπτεμβρίου 2, μὲ θέματα:

α) Ἀπολογισμὸς ἀπερχομένου Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

β) Ἐκλογὴ Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Εἰς περίπτωσιν μὴ ἐπιτεύξεως ἀπαρτίας, ἡ συνέλευσις θὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἑπομένην Κυριακὴν 15.1.1967 εἰς τὸν αὐτὸν τόπον καὶ χρόνον καὶ μὲ τὰ αὐτὰ θέματα.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΑΘ. Π. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΙΑΤΡΟΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ

Δέχεται: Γερανίου 38 (δευτέρα πάροδος τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς) Ὀμόνοια. 8 π.μ. — 1.30 μ.μ. καὶ 4 — 8.30 μ.μ. Τηλέφωνα: 527.608 καὶ 531.072.

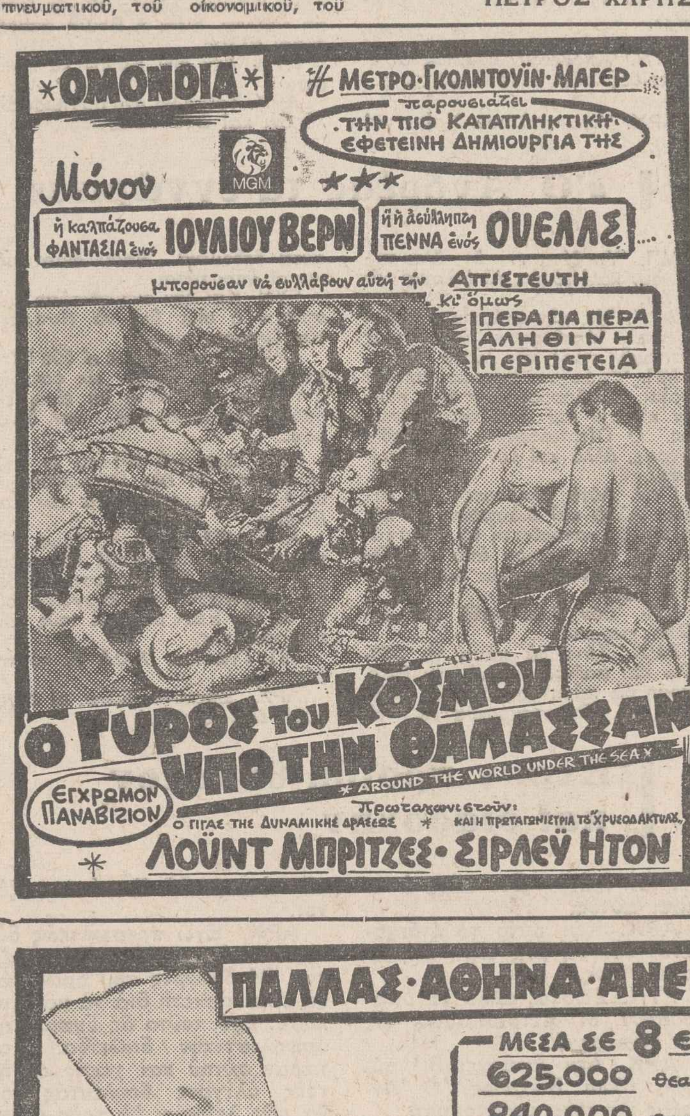

ΡΙΒΟΛΙ: ΕΝΑΡΞΙΣ ΑΠΟ ΠΡΩΙΑΣ ΜΕ ΤΙΜΑΣ ΗΛΑΤΤΩΜΕΝΑΣ

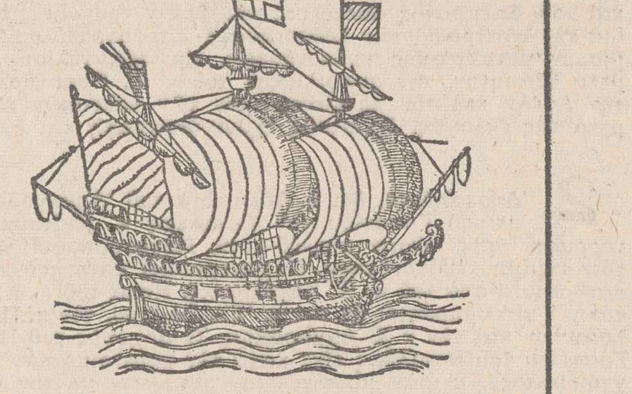

"ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ"

Τὸ μοναδικὸ Κατάστημα σὲ ὅλον τὸν κόσμο ποὺ διαθέτει καταπληκτικὴ συλλογὴ παλαιῶν & σπανιωτάτων, γιὰ τὴν Ἑλλάδα, βιβλίων.

Βιβλία ταξιδίων - Ἱστορικά - γιὰ τὸ Βυζάντιον - Γκραβοῦρες τοπείων τῆς Ἑλλάδος - Πλοῖα - ναυμαχίες - Λιμάνια - παλιὲς καρτοῦλες - χάρτες καὶ μεγάλη ποικιλία γιὰ δῶρα καὶ γιὰ στόλισμα τοῦ σπιτιοῦ σας.—
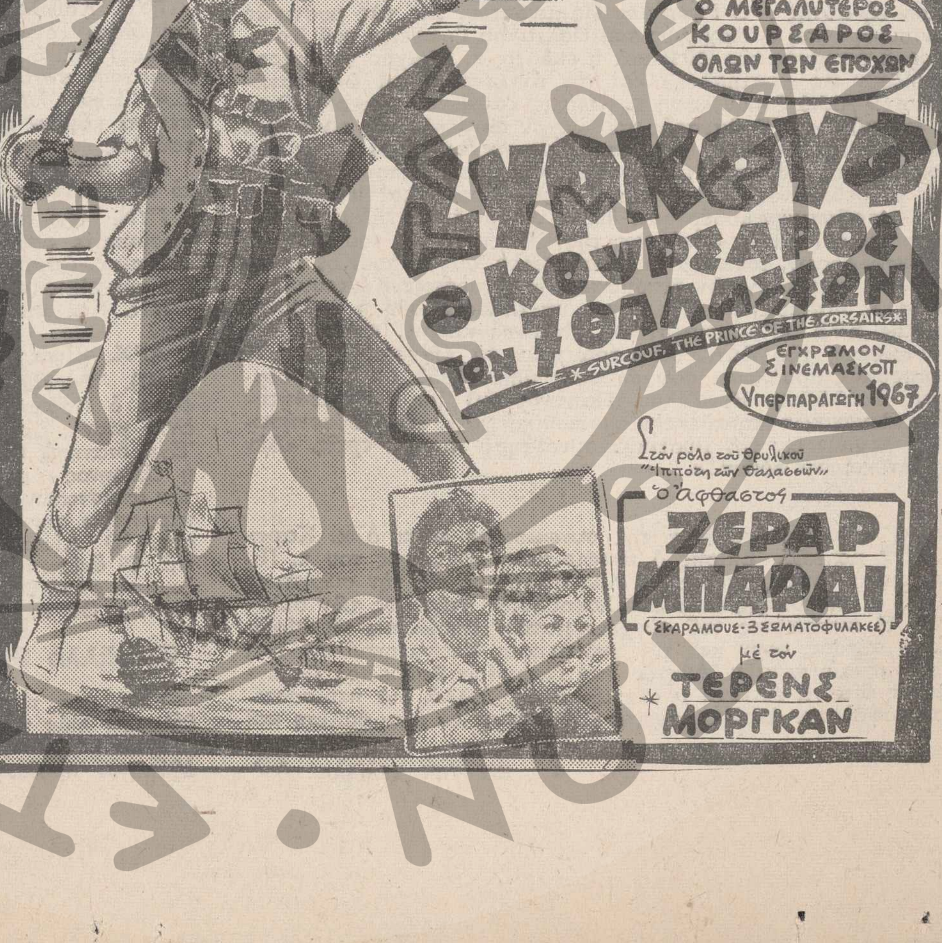
ΒΑΛΑΩΡΙΤΟΥ 7 - ΤΗΛ. 615.562.-